יום ה', י"א בחשון תשס"ד (06 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **י"א בחשון** הוא יום ה"**אם**" – היום ה- 41 של השנה ('אם' בגימטריא = 41), והוא יום פטירתה של **רחל אמנו**. מחר, **י"ב בחשון**, יום הירצחו של ראש ממשלת ישראל, **יצחק רבין**, לפני 8 שנים. נוהגים קהילות ישראל ללמוד פרקי משניות לעילוי נשמתם של אנשים שהלכו לעולמם, ונתנו לכך סימן: "משנה" – אותיות "נשמה". ננהג גם אנחנו כן. המשנה הראשונה [פרקי אבות ג' י"א], המתחילה באות "**ר**", היא לע"נ של **ר**חל אמנו:

=ר'בי אלעזר המודעי אומר: המחלל את הקדשים, והמבזה את המועדות, **והמלבין פני חבֵרו ברבים**, והמֵפֵר בריתו של אברהם אבינו ע"ה, והמגלה פנים בתורה שלא כהלכה, אעפ"י שיש בְּיָדוֹ תורה ומעשים טובים – אין לו חלק לעולם הבא.=

מתוך חמשת החטאים שמונה כאן ר' אלעזר, שהעושה אותם אין לו חלק לעולם הבא, העניין האמצעי: **והמלבין פני חבֵרו ברבים**, מזכיר לנו מעשה של רחל אמנו –

בשעה שהקב"ה החריב את בית המקדש, באו לפניו אבות האומה לתבוע ממנו שֶׁיְרַחֵם על בניו, עם ישראל, ולא להגלותם ולמוסרם בידי האומות, ולא להורגם בכל מיני מיתות משונות, ולא להחריב את בהמ"ק; וה' יתברך דחה את כולם – כ"ב אותיות הא"ב, אברהם, יצחק, יעקב, משה. ואז – "באותה שעה קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה: ריבונו של עולם, גלוי לפניך שיעקב עבדך אהבני אהבה יתירה ועבד בשבילי לאבא 7 שנים, וכשהשלימו אותן 7 שנים והגיע זמן נישואי לבעלי, יעץ אבי להחליפני לבעלי בשביל אחותי, והוקשה עלי הדבר עד מאד כי נודעה לי העצה והודעתי לבעלי, ומסרתי לו סימן שיכיר ביני ובין אחותי כדי שלא יכול אבי להחליפני. ולאחר כן ניחמתי בעצמי וסבלתי את תאוותי, וריחמתי על אחותי שלא תצא לחרפה. ולערב חלפו אחותי לבעלי בשבילי, ומסרתי לאחותי כל הסימנין שמסרתי לבעלי כדי שיהא סבור שהיא רחל... ולא הוצאתיה לחרפה. ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר, לא קנאתי לצרה שלי ולא הוצאתיה לבושה ולחרפה; ואתה מלך חי וקיים רחמן, מפני מה קנאת לעבודת אלילים שאין בה ממש והגלית בניי ונהרגו בחרב...? מיד נתגלגלו רחמיו של הקב"ה, אמר: בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן..."[פתיחתא דאֵיכה רבתי]

המשנה השניה [פרקי אבות א' ו'], המתחילה באות "**י**", היא לע"נ של **י**צחק רבין:

=יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי קיבלו מהם. יהושע בן פרחיה אומר: עשה לך רב, וקנה לך חבר, והֱוֵי דן את כל האדם לכף זכות.=

עשה לך רב – שתלמד ממנו תורה בקביעות. היה רבי מאיר אומר: הלומד תורה מרב אחד לְמה הוא דומה? לאחד שהיתה לו שדה אחת, וזרע מקצתה חטים, ומקצתה שעורים, מקצתה זיתים ומקצתה אילנות. ונמצא האדם ההוא מלא טובה וברכה.

וקנה לך חבר – השתדל בכל מאדך לרכוש לך חבר טוב ונאמן, והידבק בו, וקנה לך את אהבתו וידידותו; וכן אמרו: לעולם יקנה אדם חבר לעצמו ויאכל עמו, ויקרא עמו, וְישֵׁנָה עמו, ויגלה לו סתרי תורה וסתרי דרך ארץ.

והֱוֵי דן את כל האדם לכף זכות – אם רואה אתה חברך עושה דבר, שאתה יכול להכריעו לצד עבירה ולצד זכות, הכריעו לצד זכות ולא תחשדהו בעבירה. וכן אמרו: הדן את חברו לכף זכות, דנים אותו לזכות. [הפירוש – רב פ. קהתי] **"יהא זכרם ברוך"**

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."[תהלים פ"א]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי**

כניסת שבת (ב"ש): 16^{25}

צאת השבת (ב"ש): 17^{22}

יום נעים ושבת שלום!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.